

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของนายวิชัย ชื่นชมพูนุท ตุลาการรัฐธรรมนูญ

วันที่ ๒๖ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐
เรื่องพิจารณาที่ ๑๐/๒๕๕๐

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด
กรณีนายเรนทร์ ธรรมกฤษดา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ

ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง ขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ
วินิจฉัยชี้ขาด กรณีนายเรนทร์ ธรรมกฤษดา ผู้ถูกร้อง สมาชิกสภาเทศบาลเมืองสุรินทร์จังหวัด
ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ตามกฎหมายผู้ถูกร้อง
ต้องยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้องรวมสามครั้ง คือ ครั้งที่หนึ่งในวาระเข้าดำรงตำแหน่ง ครั้งที่สองในวาระ
พ้นจากตำแหน่ง ครั้งที่สามในวาระพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ผู้ร้องตรวจพบว่าผู้ถูกร้อง
ยื่นบัญชีฯ ในวาระเข้ารับตำแหน่งเพียงครั้งเดียว เมื่อผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาล
เมืองสุรินทร์ตามคำสั่งจังหวัดสุรินทร์ ที่ ๑๔๖๓/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ ซึ่งมีคำสั่ง
ตามคำพิพากษาศาลปกครองกลางคดีหมายเลขคำที่ ๒๕๖๑, ๓๖๓๕, ๔๓๕๓/๒๕๔๔ และคดี
หมายเลขแดงที่ ๑๑๔๐, ๑๑๔๑, ๑๑๔๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๖ ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบในวาระพ้นจากตำแหน่ง และในวาระพ้นจาก
ตำแหน่งครบหนึ่งปีโดยมิได้แจ้งเหตุขัดข้อง ทั้งนี้ ได้ความว่าผู้ถูกร้องได้รับหนังสือที่สำนักงาน
ป.ป.ช. แจ้งเตือนทุกฉบับแล้ว แต่ผู้ถูกร้องมีเจตนาที่จะไม่เล่นการเมืองอีกต่อไป จึงไม่ยื่นบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง จึงขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัย
ชี้ขาดว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบในวาระ
พ้นจากตำแหน่งและในวาระพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี และห้ามมิให้ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับตั้งแต่วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นวันที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิก
สภาเทศบาลเมืองสุรินทร์ตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน
๒๕๔๕ ข้อ ๓

ประเด็นพิจารณาเบื้องต้น

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณากรณีตามคำร้องนี้หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่าโดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕
มาตรา ๓๕ ได้บัญญัติหลักการไว้ว่า บรรดาการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ
ให้เป็นอำนาจของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ประกอบกับประกาศคณะปฏิรูปการปกครองฯ ฉบับที่ ๓๑
ข้อ ๓ กำหนดให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ฯ
ยังคงใช้บังคับต่อไป ดังนั้นเมื่อมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตฯ กำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจในการวินิจฉัยกรณีและผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองจงใจไม่ยื่นบัญชีฯ และมีคำสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง และห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งได้ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณากรณีตามคำร้องนี้ได้

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ
ตามคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือไม่

ประเด็นที่สอง ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
เป็นเวลาห้าปีนับแต่เมื่อใด

พิจารณาประเด็นที่หนึ่งแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๕) มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ และประกาศ
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองฉบับลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ และประกาศฯ ฉบับลงวันที่
๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๓ ได้กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้บริหารและสมาชิก
สภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้อยู่ในเกณฑ์ตามประกาศดังกล่าวมีหน้าที่ต้องยื่น
บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อผู้ร้อง

ภายใน ๓๐ วัน ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง หรือพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้ว เป็นเวลาหนึ่งปี แล้วแต่กรณี ในปีงบประมาณ ๒๕๔๒ เทศบาลเมืองสุรินทร์มีรายได้ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๓๘,๕๘๘,๔๗๘.๕๓ บาท ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ตามประกาศดังกล่าว มีผลทำให้ผู้บริหารและสมาชิก สภาเทศบาลเมืองสุรินทร์ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ต่อผู้ร้อง ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา หนึ่งปี การที่ผู้ถูกร้องได้รับหนังสือที่สำนักงาน ป.ป.ช. แจ้งเตือนเกี่ยวกับการยื่นบัญชีฯ ทุกฉบับแล้ว แต่มีเจตนาที่จะไม่เล่นการเมืองอีกต่อไป จึงไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร ประกอบในวาระพ้นจากตำแหน่งและในวาระพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีต่อผู้ร้อง ขอให้จริงจึงฟังได้ว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ต่อผู้ร้อง ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

สำหรับกรณีตามประเด็นที่สอง พิจารณาแล้วเห็นว่าเนื่องจากผู้ถูกร้องพ้นจากการดำรง ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองสุรินทร์ตามคำสั่งจังหวัดสุรินทร์ ที่ ๑๔๖๓/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ ซึ่งมีคำสั่งตามคำพิพากษาศาลปกครองกลางและไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยให้ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งอีก ส่วนคำขอที่ห้ามมิให้ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งนั้น เมื่อฟังได้ว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ถูกร้องจึงต้องถูกห้ามมิให้ ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ อันเป็นวันที่ผู้ถูกร้อง พ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

นายวิชัย ชื่นชมพูนุท

ตุลาการรัฐธรรมนูญ